

Ποιά είναι η σημασία των μνημοσύνων;

Η Εκκλησία μας διδάσκει ότι ο άνθρωπος εδημιουργήθηκε με ιδιαίτερη δημιουργική πράξι του Θεού από σώμα και ψυχή (Γένεσις Β 7), με την δυνατότητα να μη αποθάνη εις τον αιώνα, εφ' όσον θα τηρούσε την εντολή του Θεού. Δηλαδή εφ' όσον θα ήθελε να μένη κοντά στον Θεόν, που είναι η πηγή της ζωής (Γένεσις Γ 16-17). Ο άνθρωπος, δυστυχώς, παραπλανηθείς από τον αρχέκακον όφιν, τον Σατανάν, παρέβη την εντολή του Θεού, εξεδιώχθη του παραδείσου, ευρέθηκε στα αγκάθια και τα τριβόλια της ζωής, στην θλίψη, στον πόνο και στα δάκρυα, ωδηγήθηκε στη φθορά και στον θάνατον του σώματος, « ίνα μη το κακόν αθάνατον γένηται». Όμως εδόθη εις τους Πρωτοπλάστους η πρώτη καλή είδησις, το λεγόμενον Πρωτευαγγέλιον· Ότι δηλαδή από την Εύα θα γεννηθή εκείνος που θα συντρίψη το κεφάλι του όφεως (του Σατανά) (Γένεσις Γ 15). Έτσι, «ότε ήλθε το πλήρωμα του χρόνου» (Γαλάτας Δ' 4), εγεννήθη εκ της Παρθένου Μαρίας ο Σωτήρ και Λυτρωτής του κόσμου, ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός. Με την Σάρκωσί Του προσέλαβε τον άνθρωπο (ανθρώπινη φύσιν: ψυχή και σώμα) και αφού τον απάλλαξε από την κυριαρχία του Σατανά, τον καθάρισε και τον αγίασε στον Σταυρό· Δια της Αναστάσεώς του τον ανέστησε και δια της Αναλήψεώς του τον οδήγησε και πάλιν στα δεξιά του Θεού και Πατρός .

Αυτά όλα πραγματοποιούνται έκτοτε στον κάθε άνθρωπο που γεννιέται και ασπάζεται την χριστιανική πίστι, βαπτίζεται (Μάρκου ΙΣΤ 16, Ματθαίου ΚΗ 18-20), μυρώνεται και ζει ως ζωντανό μέλος της Εκκλησίας μας. Κεφαλή της Εκκλησίας μας όμως είναι ο Θεάνθρωπος Ιησούς, μέλη της δε είναι πάντες οι βαπτισμένοι και

μυρωμένοι χριστιανοί, ζώντες και κεκοιμημένοι. Και όπως οι ζώντες προσευχόμεθα δια τους ζώντες συνανθρώπους μας, έτσι προσευχόμεθα και δια τους κεκοιμημένους προσφιλείς μας. Το ίδιο κάνουν και οι κεκοιμημένοι (οι άγιοι) για μας. Διάβασε και την παραβολήν του άφρονος πλουσίου (Λουκά ΙΣΤ 19-31). Είναι σχετική και πολύ διδακτική. Αυτή είναι η σημασία των Μνημοσύνων· Είναι προσευχές ημών των ζώντων δια τους κεκοιμημένους προσφιλείς μας, προς τους οποίους έχουν κάποια ωφέλεια . Ποίαν, ο Θεός γνωρίζει. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει · «Μη αμφιβάλλεις ότι ο αποθανών θα λάβη κάτι καλό από τις προσευχές που κάνεις εσύ».

• Πότε και πού γίνονται τα μνημόσυνα

Τα μνημόσυνα μπορεί να γίνονται παντού και πάντοτε, κυρίως κατά την τέλεσι της Θείας λειτουργίας. Η Εκκλησία μας έχει όλα τα Σάββατα αφιερώσει για προσευχές υπέρ των κεκοιμημένων. Όμως δύο Σάββατα, το Σάββατο προ των Απόκρεω και το Σάββατο πρό της Πεντηκοστής είναι τα δύο κύρια Ψυχοσάββατα. Και το μεν Σάββατο προ των Απόκρεω, διά να προσευχηθούμε και δια τους κεκοιμημένους προσφιλείς μας, ώστε να δικαιωθούν και αυτοί κατά την δευτέραν παρουσίαν του Κυρίου και να τους κατατάξη ο Θεός στα δεξιά Του μετά των αγίων του, το δε πρό της Πεντηκοστής, ίνα το Πανάγιο Πνεύμα καθάριση και αγίαση και τους κεκοιμημένους προσφιλείς μας.

Κυρίως τα μνημόσυνα γίνονται εντός των ιερών Ναών με την τέλεσι της Θείας Λειτουργίας, κατά την οποίαν εις την Προσκομιδή τίθεται στό Δισκάριον ο «Αμνός», ο Σωτήρας μας Κύριος Ιησούς

Χριστός, η Θεοτόκος, οι Άγγελοι και πάντες οι άγιοι και οι κεκοιμημένοι προσφιλείς μας, που τους μνημονεύει ο ιερέας, αλλά και εμείς οι ζώντες. Στην αγία Προσκομιδή δηλαδή είναι ολοκληρη η Εκκλησία, ζώντες (οι αγωνιζόμενοι) και κεκοιμημένοι (η θριαμβεύουσα Εκκλησία).

Βεβαίως τελούνται επιμνημόσυνες δεήσεις (Τρισάγια) και επί του τάφου των προσφιλών μας , γιατί έτσι αισθανόμεθα ζωηροτέραν την ανάμνησι της παρουσίας των και οι προσευχές μας είναι περισσότερο θερμές (σαν τα δάκρυά μας) και κατανυκτικές. Όμως όπου να είμεθα μπορούμε και πρέπει να προσευχόμεθα «Εν παντί καιρώ και τόπω».

- **Με τη θεία κοινωνία αναπαύονται οι ψυχές;**

Βεβαίως ΝΑΙ. Διότι, ως παραπάνω εσημειώθη, προσφέρεται υπέρ αυτών η θεία Ευχαριστία. Αλλά η συμμετοχή των πενθούντων στην θεία κοινωνία κατά την τέλεσι των μνημοσύνων ευχαριστεί τις ψυχές, κυρίως διότι έτσι δείχνεται ότι έχει ήδη γίνη πραγματικότητα γι' αυτούς, τους πενθύντας δηλαδή, ότι ο άφρονας πλούσιος παρεκάλεσε τόν Αβραάμ για τα αδέλφια του. Να στείλη δηλαδή τον Λάζαρον να ειπή στα αδέλφια του να μετανοήσουν, για να μη πάνε καί αυτά στην κόλασι. Η ιδική μας χριστιανική ζωή, η ζωή σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, ασφαλώς ευχαριστεί τους κεκοιμημένους προσφιλείς μας, αλλά κάνει και τις προσευχές μας να εισακούωνται από τον Θεόν καλύτερα, γιατί ενώ «αμαρτωλών ο Θεός ουκ ακούει», «πολύ ισχύει δέησις δικαίου ενεργουμένη» (Ιακώβου Ε΄ 16).

- **Οι ψυχές βλέπουν ;**

Βεβαίως ΝΑΙ .Έχομε τα παραδείγματα των αγίων μας, οι οποίοι προστρέχουν εις βοήθειά μας , αλλά και του άφρονος πλουσίου που ευρίσκεται στην κόλασι και βλέπει τον Αβραάμ και στους κόλπους του τον Λάζαρον, αλλά θυμάται και τούς αδελφούς του στην γη και εκφράζει την επιθυμία να μετανοήσουν και νά σωθούν (Λουκά ΙΣΤ' 19-31).

- **Γιατί ανάβουμε το καντήλι στο σπίτι μας ;**

Ο Τριαδικός Θεός ημών ονομάζεται Τρισήλιος Θεότης. Έτσι σ' ένα τροπάριο της Κυριακής της Πεντηκοστής λέγεται · «Φώς ο Πατήρ , Φώς ο Υιός , Φώς καί τό Άγιον Πνεύμα...» Γι' αυτό και ο Θεός το φώς την πρώτη ημέρα της δημιουργίας εδημιούργησε· Γι' αυτό το φώς του Χριστού θέλει η Εκκλησία μας να φωτίζει παντού· Γι' αυτό την εορτή της φανερώσεως της Αγίας Τριάδος (6^{ην} Ιανουαρίου) ονομάζει εορτή των Φώτων. Υιός φωτός θέλει να είναι ο κάθε πιστός· Λαμπάδα αναμμένη δίνουμε στον νεοφώτιστο. Φώτα –πολύφωτα και πολυέλαιοι ανάβουν στους Ναούς μας, καντήλια και πολυκάντηλα ανάβουμε στις εικόνες του τέμπλου και τα άλλα προσκυνητάρια . Ακοίμητη καντήλα καίει στην αγία Τράπεζα. Γι' αυτό ανάβουμε καντήλι και στο εικονοστάσι του σπιτιού μας. Είναι τούτο μια μικρή καθημερινή θυσία και προσφορά στον Θεόν και στους αγίους μας. Είναι εκφραστικόν ότι το σπίτι μας και οι κατοικούντες σ' αυτό είναι άνθρωποι του φωτός και ανάλογα, φωτεινά είναι τα έργα τους.

Τέλος με το άναμα του καντηλιού φανερώνουμε ότι θέλουμε να ζούμε με το φώς, μέσα στο φώς του Θεού και όχι στο «σκότος το

εξώτερον» (Ματθαίου ΚΕ΄ 30), «το ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού» (Ματθαίου ΚΕ΄ 41).